Nr. 23. w Srodę

dnia 28. Stycznia 1857.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:
ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:
1 sgr. 3 fen. od wiersza na ⅓ szerokości
przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzna wiadomość.

Tryest, 25. Stycznia. — Poczta indyjska nadeszła z wiadomościami z Bombaj dnia 2. b. m. Potwierdzają one wzięcie Bender Busziru przez Anglików. Anglicy straciwszy w szturmie przypuszczonym na to miasto 4 oficerów i 20 żołnierzy, oszańcowali się między miastem a fortecą. Do Bender Busziru ma być wysłanych 25,000 wojska. — Według ostatnich wiadomości z Kantonu, Francuzi zburzyli kilka warowni w tem mieście chińskiem.

Berlin, 27. Stycznia. — Najj. Pan raczył nadać nadleśniczemu Jurisch w Jammi powiecie grudziądzkim order orła czerwonego 3éj klasy na pętlicy, tudzież walmeistrowi Bergmanowi w Neudorfu pod Ehrenbreitsteinem i nauczycielowi Hielscher w Urschkau powiecie Steinau powszechną oznakę honorową.

Berlin, 26. Stycznia. — Na onegdajszem posiedzeniu izby deputowanych wniósł minister skarbu projekt do prawa względem nadzwyczajnych wydatków na administracyą wojskową w r. 1856 i na pokrycie tychże nadzwyczajnym kredytem otworzonym na mocy prawa z d. 20. Maja 1854, daléj wykaz użycia reszty tego kredytu, wraz z objaśnieniami. Deputowany Patow cofnął więc w skutek tego interpelacyą swoją, w téj mierze przed kilku dniami założoną. Dep. Harkort wniósł o uregulowanie podatku gruntowego; dep. Horst o małżeństwach zawieranych zbyt młodo. Rozprawy nad sprawozdaniem komisyi względem niedozwolonego udzielania kredytu małoletnim nie doszły do końca. Przeciw zasadzie tego projektu nikt nie wystąpił, owszem uznano, iż w skutek przewrotnego dawania kredytu młodzieży z tak zwanych wyższych klas, jako studentom, oficerom i młodym urzędnikom, rujnują się majątki tak dających jakoteż odbierających. Dep. Wentzel uczynił uwagę, że lubo dawanie kredytu młodzieży jest zgubne, zasada atoli prawna nie jest ugruntowana, ponieważ powodu właściwie szukać należy w złem wychowaniu, jakie młodzież odbiera od swoich rodziców, którzy zamiast w nich poskramiać pretensye do wielkiego świata, dają im sposobność do życia w zbytkach. Za cóż więc mają być karani wierzyciele, czy za przewrotne wychowanie młodzieży, czy za jéj zbytki, na które pieniędzy potrzebują. Nakoniec prawo da w rękę młodzieży broń niemoralną denuncyacyi, bo oskarzy swego kredytora, skoro się domagać będzie pożyczanych pieniędzy. Jako więc niemoralności dopuszczają się dający na kredyt młodzieży, tak i młodzież dopuszcza się niemoralności żyjąc nad dochód. A teraz prawo dałoby jéj jeszcze broń denuncyacyi. — Komisya finansowa odbędzie pierwsze posiedzenie w poniedziałek, aby się naradzić pod względem praw podatkowych. Pierwszem pytaniem będzie, czyli nowe podatki są konieczne.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 23. Stycznia. — Dnia wczorajszego przybył z Chełma do Warszawy, JW. JX. Jan Teraszkiewicz, biskup bełzki, administrator dyecezyi chełmskiéj; i WJX. Józef Wojcicki, kanonik katedralny téjże dyecezyi, zająwszy mieszkanie u XX. Bazylianów.

— Zarząd żeglugi parowéj, zawiadamia osoby które zamówiły dla siebie obligi 2giéj seryi, iż takowe od dnia dzisiejszego już są do nabycia w biurze żeglugi parowéj w pałacu hrabiego Andrzeja Zamoyskiego na Nowym Swiecie. Wartość obligów obecnie wypuszczających się wynosi sumę rs. 84,000, a mianowicie: 200 sztuk po 150 rs., 120 sztuk po 200 rs., a 100 sztuk po 300 rs.; razem sztuk 420. Na umorzenie tych obligów w przeciągu lat 15tu, począwszy od dnia 1. Marca 1858 r., przeznacza się corocznie fundusz 4000 rs. z procentem składanym. Regularna wypłata procentów 5 % i umorzenie kapitału w oznaczonym czasie, zapewnia się bez względu na obrót interesów żeglugi parowéj na całym majątku współki wynoszącym 750,000 rs. i na majątku osobistym głównego jéj administratora Andrzeja hrabiego Zamoyskiego. Obligi nowe, równie jak i pierwszéj seryi, w taki sam sposób przypuszczone są do udziału w czystych zyskach (dywidendy). — Dyrektor żeglugi parowéj, A. Barciński.

Rosya.

Ukaz do rządzącego senatu. — Zabezpieczenie losu niższych stopni, z zaszczytem służących ojczyznie, było przedmiotem stałéj troskliwości błogosławionéj pamięci N. cesarza, ojca mego. Odziedziczywszy wraz z tronem miłość jego dla armii, szczycąc się jéj poświęceniem nacechowanem czynami, które niedawno znalazły odgłos radosny w sercu każdego Rosyanina, oraz uznając ofiary jakie ona ponosi, oznajmiliśmy w manifeście w dniu koronacyi naszéj wydanym, iż dotąd zarząd wojskowy zwracać będzie wszystkie dzieci żołnierskie rodzicom i krewnym, bo tym ostatnim byli pomocą i zapisani zostali do opodatkowanego stanu wolnego, z wyjątkiem tych tylko dzieci żołnierskich, które już zostają w służbie rzeczywistéj.

Zniosłszy w ten sposób stan przymusowy, do którego należała dotąd znaczna część naszych poddanych, zaliczonych na mocy praw obowiązujących do dziedzicznego zobowiązanego na zawsze do służby stanu dzieci żołnierskich, zatwierdziliśmy obecnie załączone przy niniejszym, a w ministerstwach wojny i marynarki ułożone prawidła, dotyczące wyłączenia dzieci żołnierzy i majtków oraz kantonistów z zarządów wojskowo lądowego i morskiego, rozkazując senatowi rządzącemu przywieść do skutku wszystkie przepisy prawideł pomienionych. Na oryginale własną JCMci ręką napisano »Aleksander.«

25go Grudnia 1856 r.

N. cesarz, na skutek najpoddańszego przełożenia p. ministra oświecenia narodowego, na dniu 3cim Grudnia najwyżéj rozkazać raczył: z powodu rozlicznych obowiązków włożonych na rzeczywistego radzcę tajnego Norowa, powierzyć towarzyszowi jego, radzcy tajnemu księciu Wiazemskiemu: 1) Komunikowanie władzom i osobom, tak pod zarządem ministerstwa oświecenia narodowego zostającym, dla należytego wykonania jak i obcym, dla ich wiadomości, takich postanowień zarządu głównego cenzury, które mogą być wykonane bez zatwierdzenia Najwyższego; 2) Zawiadywanie sprawami bieżącemi dotyczącemi cenzury (z wyjątkiem żydowskiéj), oraz korespondencye tak z podwładnemi wydziałami i osobami, jak i z ministrami, główno-zarządzającymi i innemi osobami, jeżeli przedmiot korespondencyi dotyczy tylko zakomunikowania lub zasięgnięcia wiadomości i zażądania treści decyzyi. Papiery takowych interesów dotyczące, mają być podpisywane: »Za ministra oświecenia narodowego, towarzysz ministra«, wszystkie zaś odpowiedzi winne być opatrzone podpisem samego ministra, i 3) bezpośredni dozór nad działaniami wydziałów cenzury ministerstwu oświecenia narodowego podwładnych, (z wyjątkiem żydowskich), i przedstawianie swoich w tym względzie opinii ministrowi, który w razie potrzeby wyda należyte rozporządzenia.

— Dziennik ministerstwa spraw wewnętrznych zawiera ważny artykuł obfity w statystyczne wiadomości o wewnętrznym handlu rosyjskim i głównych jarmarkach w tem państwie. Przytaczamy z niego następujące wyjątki:

»Ogólna wartość płodów i towarów przywiezionych na wszystkie znaczniejsze jarmarki rosyjskie w ciągu roku 1854 wynosi 182 milionów rs. W téj ogólnéj liczbie towarów przywiezionych na targi, wartość towarów przywiezionych na targi, wartość towarów rosyjskich wynosiła 147½ miliony rs., cudzoziemskich zaś 34½ miliony rs.; sprzedano zaś z nich rosyjskich produktów i wyrobów za 101 przeszło milionów, cudzoziemskich za 25.

Rosyą pod względem handlu wewnętrznego podzielić można na 6 okręgów: północny, zachodni, środkowy, nadwołgański, wschodni i południowy. W okręgu północnym jest tylko jeden znaczniejszy targ w gubernii archangielskiéj, na którym wartość przywiezionych towarów wynosiła około 360,000 rs. W wielkim okręgu zachodnim liczyć można 12 wielkich jarmarków, z których najznaczniejsze są w Kreszczeńsku, w Romanie, w Illińsku, w Trojcy w guberniach kijowskiéj, charkowskiéj, półtawskiéj i mochylewskiéj. W roku ubiegłym przywieziono na te jarmarki towarów za 54½ milionów rs., a samych towarów krajowych było za 49½ mil. W okręgu środkowym liczą 11 wielkich jarmarków, z których najznaczniejsze są w Pokrowie i w Korennai w guberniach tambowskiéj i kurskiéj. Wartość towarów przywiezionych na te jarmarki wynosiła do 13 milionów rs., między któremi towary krajowe były w 11 mil. W okręgu nad niższą Wołgą jest 5 wielkich jarmarków, z których najznaczniejszy sławny jarmark Niższo-nowogrodzki. Na jarmarki te przywieziono towarów za 61½ mil. rs., między któremi towarów za 47 mil., a zagranicznych za 14½ mil.; na sam jarmark niższo-nowogrodzki zwieziono towarów za 58 mll. W okręgu wschodnim jest 3 wielkie jarmarki z których najznaczniejszy w Irbicku w gubernii permskiéj; wartość przywiezionych towarów na te jarmarki wynosiła 35 mil. rs. W okręgu południowym jest 4 wielkie jarmarki, a przywóz na nie towarów wynosi do 10 milionów rs. Nie jest tu policzony ruch handlowy w Syberyi, gdzie najznaczniejszém targowiskiem jest Irkutsk. Z wyżéj zamieszczonych cyfer widzimy, że najwyższy ruch handlowy jest w okręgu nadwołgańskim, gdzie towary zwożone na sam jarmark niższo-nogrodzki wynoszę ⅓ część ogólnéj wartości wewnętrznego handlu rosyjskiego. Następnie co do ruchu handlowego idzie okręg zachodni.

Francya.

Paryż, 22. Stycznia. — Pan Brunnow opuścił 19. Stycznia Paryż, a pan Kiselew uda się niezadługo do Nizzy do cesarowéj wdowy rosyjskiéj. Hrabia Villamarina, król Sardynii i hrabia Cavour, którzy także tam się udali, zabawią do 1. Lutego. Widać, że coraz mocniéj spajają się stosunki między dworem petersburgskim a Turynem.

— Dr. Kern, który tu przybył, udaje się podobno do Londynu, które to miasto ma być miejscem nowych konferencyj dla sprawy newszatelskiéj.

— Verger obrał sobie na przypadek przyjęcia prośby jego w sądzie kasacyjnym za obrońcę pana Morin. Verger w więzieniu zajmuje się pilnie pisaniem. Odwiedzin nie przyjmuje. Biskup z Meaux odwiedził go, ale, jak mówią, był zelżony od Vergera za to, że mu odmówił wstawić się za nim u cesarza.

— Na giełdzie obiegała dziś wieść o ustąpieniu z ministerstwa ministra finansów pana Magne, a to w skutek różnych projektów względem modyfikacyj banku francuskiego.

— Dziś miał pierwsze posłuchanie u cesarza Feruk Khan, perski poseł. Powozy dworu zawiezły go i jego orszak do Tuileryów.

— Pays zawiera następującą wiadomość z Petersburga: Zdaje się, że Rosyanie otrzymali od dworu w Pekingu pozwolenie prowadzenia handel w pięciu portach, dla innych narodów otwartych. Tego pozwolenia odmawiano im dotąd. Nowa konwencya jest nader ważną dla rosyjskiego handlu morskiego, któremu cesarz większą dodać zamierza rozciągłość.

(Kor. Cz.) Nietylko przyspieszony został pogrzeb arcybiskupa, ale i złożenie jego do grobu. Arcybiskup został pochowany tegoż samego dnia wieczorem. Dziś odbyło się w kościele St. Etienne du Mont oczyszczenia kościoła i złożenia w nim serca arcybiskupa. Umysły są jeszcze zbyt przerażone, aby mogły ocenić znaczenie morderstwa arcybiskupa. Trzeba czasu do tego, trzeba wyjaśnienia wszystkich okoliczności, które towarzyszyły zbrodni, trzeba usłyszeć co powie na sądzie zabójca. Zapewniają, że sztylet Vergera był zatrutym, gdyż miał z zieleniec. Przekupnie paryscy sprzedają po ulicach medalioniki arcybiskupa, zawieszane jedne na wstążeczcze czarnéj, a drugie na różowéj. Słusznie czy nie słusznie, wielu widzi w tych kolorach objaw stronniczy. Verger nie chce uchodzić za obłąkanego, ale nim jest zapewnie. Kiedy parę miesięcy wprzód się przed kościołem Magdaleny z napisem na piersi, policya kazała go badać, czy nie jest obłąkanym. Lekarz nie uznał go wyraźnie obłąkanym, ale znalazł, że był nadzwyczaj egzaltowanym i wielkim dyalektykiem religijnym, mogącym dopuścić się czegoś i potrzebującym dla tego pilnego dozoru.

Salony trudnią się wielce małżeństwem hr. de Morny. Wyprowadzają wnioski rozmaite, ale zapewne cała rzecz ograniczy się na tem, że hr. de Morny będzie miał piękną i młodą żonę. Trudno przypuścić, aby to małżeństwo mogło wpływać na politykę cesarską.

Rządowe dzienniki ganią mowę sir Roberta Peel, ale wszystkim się ona podoba. Jest to mowa szczera i prawdziwa, jaką lubią Anglicy. Tylko atak na hr. de Morny jest w niéj za mocny.

Stolica rzymska ogłosi wkrótce nowy kodeks karny, łagodniejszy niż dawny i dający większą rękojmią oskarzonym. Reforma ta jak inne reformy w Rzymie, robi się za światłą radą Francyi. List z Rzymu, który odbieram, donosi mi, że reforma administracyjna, jakkolwiek trudna, będzie niebawem przeprowadzona w państwie kościelnem. Radzcy stanu francuscy, bawiący w Rzymie, znajdują materyały do reformy w świetle świeckim i samym papieżu, ale nie znajdują ich w większości kardynałów. Stosunki cesarza z papieżem są ciągle prawdziwie synowskie. Korpus oficerów francuskich był w dzień Nowego roku z powinszowaniem u papieża i odebrał od niego błogosławieństwo.

Rady Francyi są słuszne i w Neapolu. Król neapolitański ogłosił amnestyą dla 42. winowajców politycznych.

Pan Granier de Cassaignac ogłosił we wczorajszem Constitutionnelu artykuł o polityce cesarskiéj. Artykuł jest pochwalny, ale przez suppressio veri. Polityka cesarska była wielką i rozległą tylko do 30. Marca. Była ona rozległą i potem, ale pokój wytrącił prawie zupełnie z rąk cesarskich dawny urok, dawną siłę, siłę prawdziwie czarodziejską. Cesarz chciał być medyatorem i arbiter mundi, wystąpił w téj roli w sprawie bołgradzkiéj i newszatelskiéj, wystąpił śmiało, ale ostatecznie musiał zgodzić się na to, co chciała Anglia, zostawiając dla siebie samą reformę zwycięztwa. Cesarz wiele stracił w polityce zagranicznéj od 30. Marca, kongres paryski stał się złudzeniem. Times donosi więc, że tak w Bołgradzie jak w Newszatelu Anglia otrzymała co chciała. Times nic nie mówi o opuszczeniu morza Czarnego. Cesarz potrzebował pokoju i zawarł go, ale trudno, aby zapomniał, że główny środek wielkości Francyi, jest wojna i to wojna prowadzona w interesie ludzkości.

Feruk-chan jeszcze nie przybył. Depesza telegraficzna donosi, że na żądanie Persyi, Rosya zajęła wyspy w zatoce bałkańskiéj morza Kaspijskiego. Gdyby ta wiadomość się potwierdziła, byłby to wstęp do wojny między Anglią a Rosyą. Czy w razie wojny i mimo przyrzeczenia danego w protokule konferencyjnym, Anglia opuści morze Czarne? Jest to wątpliwość, która zajmuje dzisiejszy Assemblée nationale. Jeżeli nie zajdą wątpliwości, które pokój zrobią niepodobnym, cesarz będzie się starał odgrywać i w Persyi rolę mediatora i arbitra.

Dzisiejsze Débaty cieszą się z pokoju i łają Siecla za wykazywanie niezupełności pokoju, ale czynią to z pobudki stronniczéj. Débaty mają na względzie same elekcye i tryumf partyi republikancko-orleańskiéj. Débaty zagrzewają do elekcyi i potępiają tak zwaną abstencyę. Dzienniki legitymistowskie i fuzyonistowskie nic o tem nie mówią. Zapewniają dzisiaj, że hr. Chambord, na radę burgrafów legitymistowskich, ma się oświadczać za abstancyą. Rząd ufny we wpływ administracyi, ma chcieć wolności w elekcyach i wykluczenia z kandydatów tylko samych emigrantów.

Proces Univera z księdzem Cognat został znowu odłożony z powodu śmierci arcybiskupa. Nie zważając na tę śmierć, Univers prowadzi ciągle Francyą do wieku 17., do majoratów, do wielkiéj własności itd. Zupełnie on zapomina, że we Francyi, jak tu wykazał p. de Laverque, tylko małe własności są dobrze uprawiane; że wyższe klasy nie mają przymiotów rolniczych. Opinia publiczna zwala na Univera, jeżeli nie uzbrojenie zabójczym sztyletem księdza Vergera, to kłócenie duchowieństwa i obudzenie namiętności w jego łonie. Univers nie był nigdy dobrze z arcybiskupem i był wyraźnym nieprzyjacielem księdza Bautain, jego najświetlejszego doradzcy. Kardynał Morlat udał się do Rzymu, dla otrzymania od papieża poskromienia Univera. Być może że coś otrzyma.

Wczoraj na benefis Grazianiego, Grizi przyjechała z Londynu do Paryża i śpiewała w operze włoskiéj. Ciekawych dilettantów było dużo. I Grizi jest już ruiną.

Anglia.

Londyn, 21. Stycznia. — Lord minister prezydent ogłasza, iż 3. Lutego r. b. zbierze parlament.

— W gazetach angielskich dziwią się, iż na uczcie 14. Stycznia w Palais Royal w Paryżu danéj przez księcia Napoleona jenerałom obecnym w Paryżu, którzy mieli udział w wojnie oryentalnéj, nie wspomniano jenerałów angielskich, którzy w wojnie téj odznaczyli się. Times upatruje w tym objawie dowód usprawiedliwiający oskarzenie, jakie pismo to podniosło przeciw wodzom armii angielskiéj w wojnie wschodniéj. »Nie można zaprzeczyć, są słowa tego dziennika, że Anglia w Krymie nie może się wodzami swemi poszczycić. Gdzie, mówi to pismo, znajdziemy uznanie posług Anglii? Ten, kto jest w oczach świata zwycięzcą, używa także wszelkich korzyści zewnętrznych oznaków. Na cóż się zda dowodzić zasługi naszych słuchaczom, niechętnie nas słuchającym, którzy już dawno utworzyli sobie o nas zdanie i którym się rzecz ta sprzykrzyła? Cóż nam pomogą pochwały ze zwyczaju? Jenerał Simpson dzierży swe 4 ordery, a jenerał Codrington doznaje pierwszeństwa przed innemi jenerałami, obsypany zaszczytami. To wszakże nie zmienia sądu świata i nie może nam przywrócić utraconéj sławy. Jaką nam cześć przysposobili nasi jenerałowie, możem się przekonać z bankietu francuskiego. Męztwu naszego terazniejszego ministra prezydenta i patryotycznéj odwadze ludu angielskiego zachowanem zostało, zapewnić owoce naszego wspólnego zwycięztwa, zdobyć na nowo Anglii przeważne w Europie stanowisko, i w gabinecie odzyskać sławę, którą na polu utracili nasi jenerałowie.«

Austrya.

Gubernator banku narod. austryackiego zdał sprawę z całorocznego biegu czynności tego zakładu, zawiadamiając na początku, iż w r. b. 6 nowych banków filialnych założomo, to jest: w Krakowie, Lublanie, Fiume, Debreczynie, Temeswarze i Reichenbergu. W Gruduiu otrzymał Insbruk przyrzeczenie takiego banku lecz ten jeszcze do skutku nie przyszedł. Z 50,000 nowych akcyi bankowych, które miały być rozdzielone po cenie nominalnéj między posiadaczy stu tysięcy dawnych akcyi, zgłosiło się 95,000 akcyi dawnych, tak, iż 47,500 akcyi nowych już się rozeszło. Przypada za nie $33\frac{1}{4}$ mil. złr. W skutek tego bank mógł zakupić dużo srebra i posiada go dziś blisko 2 razy tyle co w Listopadzie 1855 r. wtedy gdy nowe akrye rozdano. Gubernator zapowiada jeszcze zwiększenie się gotówki, ale zaledwie lekko wspomina jakby o najzuchwalszem marzeniu, o nadziei niszczenia wypłat w srebrze, co wszakże obiecywał był w dawnych latach; zdaje się więc, że się przekonano, iż to nie rychło będzie mogło nastąpić. Rok już upłynął od założenia banku hipotecznego, a mimo potrzeby powszechnéj zaciągania pożyczek, dopiero 348 stron zgłosiło się o takowe na sumę nie spełna 10 mil. a otrzymało ją tylko 168 stron w kapitale $4\frac{3}{4}$ mil. Wszelako nie wiemy jeszcze o owych $4\frac{3}{4}$ mil., bo w wykazie bankowym z dnia wczorajszego tylko 1,616,300 złr. zapisane jest jako pożyczka na hipoteki, a listów zastawnych wydano tylko na 465,900 złr. Jakże tu daleko do działalności towarzystw kredytowych ziemskich tak jak te istnieją w królestwie Polskiem i Prusach; a nawet do towarzystwa galicyjskiego. Ze sprawozdania tego dowiadujemy się, że bank objął już w liczbie dóbr skarbowych odstąpionych sobie, Niepołomice, Lipowiec, Czernichow, Prądnik i Wiśniową. Dochody wszystkich dóbr przez bank objąć się mających a oszacowanych na 145 milionów wynosiły w roku 1856 tylko $2\frac{1}{2}$ mil. złr. (co czyni $1\frac{19}{31}$ proc.). N. Pan nakazał, aby indemnizacya przypadająca na te dobra skarbowe obróconą także została na pokrycie długu publicznego, wynosi ona około 20 milionów złr. W roku 1856 zmniejszyła się należytość państwa do banku o 40,395,610 złr. Na drugie półrocze 1856 r. wyniosła dla akcyonaryuszów dywidenda po 30 złr. od jednéj akcyi.

Według wykazu stanu banku narod. austr. ogłoszonego dnia 12. b. m., z końcem Grudnia było w banku gotówki 57,240,609 złr. (przed miesiącem 85,154,898 złr.); banknoty w obiegu 380,181,085 (p. miesiącem 379,879,379); eskompto 84,004,747 (przed miesiącem 84,637,974); pożyczki na papiery skarbowe 86,661,000 (p. m. 87,734.500); dług państwa fundowany 57,134,956 (tyleż p. m.); reszta należytości bankowi za wymianę biletów skarb. 3,144,605 (p. m. 5,306,409); reszta długu państwa, na które dano bankowi dobra $152\frac{1}{2}$ mil. Listów zastawnych puszczono w obieg za 465,900 złr. Eskonto wynoszące w ogóle 84,004,747 złr. tak się dzieli na miasta monarchii: w Wiedniu 61,867,300; w Pradze 3,938,478; w Berlinie 2,111,154; w Peszcie 2,538,043; w Tryeście 5,488,040; w Gradcu 989,736; w Linz 821,190; w Ołomuńcu 930,664; w Opawie 473,425; w Kronstadzie 9,999,564; w Celowcu 263,281; w Lublanie 273,630; w Fiume 472,079; w Debreczynie 192,663; w Temeswarze 364,765; w Reichenbergu 256,621; we Lwowie 853,067; w Krakowie 170,939 złr.

Włochy.

Rzym. 15. Stycznia. — Z polecenia ojca ś. odbyło się wczoraj nabożeństwo w kościele apostołów za spokój duszy zamordowanego księdza arcybiskupa. Wszyscy kardynali palatyni, biskupi przydani ojcu św. i patryarchowie z szambelanami papiezkiemi zastępowali ojca ś. i jenerał Goyon znajdował się z oficerami na nebożeństwie — W sprawie Günthera spodziewają się lada dzień rozstrzygnienia.

Turyn, 17. Stycznia. — Cavour odpowiedział wczoraj na interpelacye Brofferiora i Palavicini Trivalzio między innemi, że zaczęte z mocarstwami czynności co do Włoch są jeszcze w biegu, i dla tego musi o nich przemilczeć. Rząd, mówił on, nigdy nie będzie zachęcał do ruchów rewolucyjnych, nigdy niedopuści się nieprzyjacielskich kroków przeciw rządom, z któremi kraj żyje w zgodzie. Zamach w Neapolu na króla, zasługuje na pogardę. Włochy, kończy mówca, dopięły na kongresie paryskim rezultatu moralnego; bo Europa ma korzystniejsze zdanie o Włoszech, o których dawniéj ostro sądziła.

— Gaz. kolońska podaje w liście z Neapolu 8. Stycznia rozkaz dzienny szefa brygady jenerała Nunziante z dnia 22. Grudnia r. z.

»Z powodu otrzymanego z procesu przeciw straconemu Agesilao Milano i faktów w nim wyświeconych, następujące wypływają zarzuty przeciw oficerom i podoficerom jego kompanii: 1) że uszło uwagi ich, iż Milano przez ciąg swojéj służby rozmaite w swoim pugilaresie przechowywał listy i papiery, z których najjaśniéj wykazać się mogło, iż był człowiekiem podejrzanym, co daje powód do mniemania, że najmniejszéj nie przywięzywano wagi do moich prywatnych okólników z d. 26. Lipca 1855 N. 75 i z dnia 2. Lipca 1856 roku

N. 186, tudzież do moich często w tym względzie powtarzanych ustnych rozkazów; 2) że ciż oficerowie i podoficerowie najmniejszego podejrzenia nie objawili swym przełożonym, ani ich nie zawiadomili, iż Milano na kilka dni przed swojem przyjęciem do strzelców dał dowody swojego wykształcenia literackiego, gdy tymczasem w korpusie swoim przedstawił się w znoszonéj i podartéj odzieży, i udawał słabego na umyśle człowieka. Nakoniec, nie powinno było być tajemnicą, jakie miał Milano nawyknienia i kogo odwiedzał w swoich przechadzkach, tudzież, iż z broni swojéj odjął głoskę *R* i dał ją podoficerowi i żołnierzom. Takowe usterki i takie zaniedbanie częste w pełnieniu obowiązków pomienionych oficerów i podoficerów, zmuszają mnie do ukarania kapitana Ruggiero Fosta, podporucznika Giuseppe Cassano i chorążego Pietre Martano 15dniowym ścisłym aresztem, pierwszego sierżanta d'Agatono, drugiego sierżanta Miglio i podsierżanta Muzzo 15dniowem zawieszeniem, a całą kompanię *martia pesante*, którą to karę byłbym już dawniéj rozciągnął, gdyby mi honor kompanii tak niegodnie przez nich skompromitowany, nie był drogim, aby go w ten sposób poniżać. Dwaj spólnicy sypialni niecnego Milano, powinni byli także dostrzedz, iż przechowuje on papiery i powinni byli to donieść, dla tego skazani są na dalsze dwa tygodnie *martia pesante*. Kończąc, spodziewam się, że oficerowie ostrzeżeni będą tym smutnym przykładem zdarzenia, którego nie można wspomnieć bez odrazy i obrzydzenia, a które po części przypisać wypada nieposłuszeństwu i niewykonaniu wyższych rozkazów, i że będą się strzegli, abym nie był zmuszony surowszych za podobne przekroczenia użyć środków.«

Hiszpania.

Z Madrytu donoszą pod dniem 13. Stycznia: Jenerał Prim znajduje się jeszcze w Toledo. Sekretarz jego udał się z rozkazu rządu do Cuença.

— Onegdańszego dnia przyszło do ulicznych zapasów w Quintanor de la Orden, mieście 6000 mieszkańców mającem z powodu rozkazu władz złożenia broni. 60 żołnierzy, wysłanych do spełnienia rozkazu, przyjęli mieszkańcy wystrzałami i zabili lub ranili kilku. Wysłano wczoraj wieczór koleją żelazną dwa bataliony do Quintanor celem przywrócenia porządku.

— W prowincyi Cuença zabili przeciwnicy polityczni progresistę Gallego, byłego kapitaną milicyi narodowéj.

Madryt, 14. Stycznia. — Tak nakazującéj natury są wypadki, że nawet królowa Krystyna z Rzymu pracuje nad upadkiem ministerstwa Narvaeza na korzyść wolnomyślniejszego. Królowa matka odbiera regularne i szczegółowe wiadomości o wypadkach tutejszych, i obecną sytuacyę Hiszpanii tak pojmuje, że za rzecz konieczną i zbawienną dla tronu uważa zwrót na lewo, i podług niektórych miała ona w téj myśli do królowéj, córki swéj napisać. Wielu zwolenników rządu konstytucyjnego buduje na téj okoliczności swoje nadzieje. Przeciwkrólowi okazuje się w różnych odcieniach cierpkie nader usposobienie między izabelistami; twierdząc, że cel, za którym król goni, nie ma wcale na myśli wynieść jego posadę do znaczenia, jak raczéj, to, aby pozbawić tronu królowę Izabellę i księżniczkę Asturyi. Jeżeli nowy gabinet przyjdzie do skutku, oznaczają jenerała Concha ministrem wojny z prezydenturą. Mianują go ministrem spraw zagranicznych, Bermudez de Castroministrem finansów, Alessandro de Castro ministrem publicznych robót, i Armero ministrem marynarki.

— Uwolnienie kilku oficerów tutejszego garnizonu ze służby czynnéj spowodował minister prezydent samowolnie, wedle swego zwyczaju, nie pytając się nawet ministra wojny i nie trzymając się drogi hierarchicznéj. Ci, których los ten spotkał, udali się ze skargą do ministra wojny, i jakkolwiek sprzyja jenerał Figueras książęciu Valencyi, nie chciał on przecie na sobie przewieśdź tego poniżenia, i podał się do dymisyi u ministra prezydenta. Aby niedopuścić jenerała Lersundi na ministra wojny, starał się Narvaez rzecz tę załatwić, co mu się także powiodło. Niebezpieczeństwo rozwiązania zagrażające misterstwu Narvaeza jest większem. P. Nocedal postępuje bezwzględnie za swoją polityką w sprzeczności z zasadami, do których przyznaje się tu i owdzie Narvaez i Pidal. Uderzający dowód nastręcza nam historya małego artykułu w Espiranza, w poniedziałek wyszłego, w którym bez ogrodki oświadczono, że wybór osób absolutnych na *aguntamientos* odpowiada życzeniom rządu. Fiskał skreślił ten artykuł, otrzymał atoli od ministra spraw zagranicznych wyraźny rozkaz, aby artykuł ten przepuścił, i tym sposobem doszedł do wiedzy publiczności. Inne jeszcze rozporządzenia przy wyborach wydał pan Nocedal w interesie absolustycznych.

— Wszystkim gubernatorom cywilnym polecono ze strony rządu, aby pozwolono zgromadzeń wyborczych. W Madrycie zebrali się nieraz już progresiści celem naradzenia się o wyborach.

Kronika miejscowa.

Leszno, 25. Stycznia. — Niektóre dzienniki doniosły że kolej żelazna z naszego miasta do Głogowa ma być oddana do użytku publicznego na dniu 1ym Lipca r. b., w skutek rozporządzenia rządowego. Wiadomość ta jest płonna. Z pewnego źródła dowiadujemy się, że dworzec tymczasowy w Głogowie naprzód musi być wybudowany, za nim koléj otworzą, a plan do tego budynku teraz dopiero odesłano z Leszna do potwierdzenia. Według sprawozdania dołączonego do planu tego, gmach ów dopiero na ś. Michał stanąć może. — W skutek sprowadzonych węgli kamiennych koleją żelazną ze Szląska, spadła cena drzewa grabowego, w przeszłéj zimie kosztował sążeń grabowego drzewa 8 tal., a w tym roku 6 do 7 tal. — W Bojanowie wydarzył się smutny przypadek. Urzędnik jeden kolei żelaznéj odebrał sobie tam życie wystrzałem z flinty. Niewiadomo jaki był powód tego czynu, ale że go wypełnił z wielkim namysłem pokazuje się z przygotowań do niego i listów. W ostatnich pisanych do przyjaciół, rozporządził całem swojem mieniem, z wyjątkiem flinty, ktorą sobie życie odebrał. Przewidział nawet że i ta na nic się nieprzyda nikomu, bo tak silnie nabił iż lufa pękła podczas wystrzału w drobne kawałki, a kawałki z niéj poutykały w ścianach. Urzędnik ten był bezdzietny i żył w separacyi z żoną.

Wolsztyn, 23. Stycznia. — Około godziny 7 wieczorem strzelił ktoś przez okno do komisarza obwodowego w Hamrze Tauera, siedzącego przy stole. Kula przeszyła mu pierś lewą na wylot i utknęła we drzwiach. Fizyk nasz powiatowy wraz z chirurgiem pospieszyli mu na pomoc. Ciężko raniony jeszcze żył do dzisiejszego południa. Był to jeden z gorliwszych urzędników i postrachem złoczyńców. Jak się zdaje, jeden z nich zapewne dopuścił się na nim owego skrytobójstwa. Mała jest nadzieja, aby go utrzymano przy życiu.

Z nad Orli, 22. Stycznia. — Czasy nieco się teraz zmieniły w porównaniu do roku zeszłego. Tamtéj zimy prawie nas oblegało żebractwo, starzy, młodzi, schorzali i zdrowi, wszystko to ze świtem wybiegało na drogi, miasta i wsie, to żebrząc, to przywłaszczając sobie własność podstępem. Nie było dnia, w którymby niesprowadzono po kilku występnych do więzienia, a jarmarki przepełnione były złodziejami. Bogu za to dziękujemy, że nas od téj plagi w tym roku uwolnił. To polepszenie stosunków przypisać należy lepszym urodzajom w tym roku, i energii władz, które wzbraniają ludziom wychodzić na żebrankę. Tylko o pieniądze trudno, za 14 procent bodaj można otrzymać pożyczkę i to tylko na czas krótki. Z tego powodu nasi gospodarze są często w wielkim kłopocie, bo zważając na dawniejsze nieurodzaje, na ubytki w inwentarzach, było potrzeba je zastąpić innemi. Kto niemiał w rezerwie kapitału, ten był znaglony zaciągnąć pożyczkę, a kto pierwszą zaciągnął, zaciągnął i drugą, a że na czas krótki, przeto kapitalik mały pożyczony wzrósł do kapitału, z którego trudno się uiścić, skoro w stosunkach dochód nie wystarczył na pokrycie długu. To też można mówić stosunki łatają się z dnia na dzień. Mówimy tu tylko o rzędniejszych, których nieszczęścia gospodarskie dotknęły, kto zaś mniéj bacznym był na przyszłość i żył po dawnemu, to jest czyniąc wydatki jak za dobrych czasów, temu spać niedają kłopoty, tam chodzi o być lub niebyć. Takie wypadki z nienacka przychodzą i niedziwimy się w obecnych stosunkach. Kapitaliści dziś przyzwyczaili się do brania wielkich procentów albo do korzystnych spekulacyi, w których szczęśliwi w krótkim czasie do bajecznéj przychodzą zamożności. Zdarzało się wprawdzie i zdarza, iż kapitalista w przesadzonéj spekulacyi utraci wszystko, ale nie tyle jest wystawiony na przygody, jeżeli dobrze się oblicza przy gruntownem obeznaniu się ze stosunkami, jak gospodarz na wsi, który ma do walczenia i z naturą i z rozlicznemi przypadkami, których odwrócić nie może, jak tego mamy przykłady w latach ubiegłych. Dodajmy do tego jeszcze stałe rozchody jak na podatki, opłaty, bieżące interesa i wynagrodzenia robotników, a niebędziem się dziwili, że zawód ziemian naszych należy dziś do trudniejszych i kłopotliwszych, aniżeli w innych zakresach. Z tych tedy powodów da się tłumaczyć, dla czego teraz nasi ziemianie z taką troskliwością wybierają sobie dyrektorów do ziemstwa kredytowego, bo to instytucya nietylko na teraz, ale i na przyszłość, instytucya kredytu, wprowadzającego w ruch ziemie nasze, aby wydawała plony, któreby wydobyły z bezwładności ręce nasze opadające pod ciężarem nieszczęść, które nas dotknęły w latach ubiegłych. Mamy w Bogu nadzieję, iż byle zapracować dobrze głową i rzucić zbawienne podstawy do ożywienia ruchu krynicy wszelkiego przedsiebiorstwa, natenczas usiłowania materyalne pójdą w ślad za myślą gruntownie rzuconą i przyjętą do dalszego działania. Niechno się jeszcze kredyt ziemstwa na nowo w przyszłości otworzy, a obok niego jaki bank prowincyalny powstanie, przechodzący w pomoc rzeczywistą naszym stosunkom, mamy w Bogu nadzieję, że czasy lepsze nastaną, bo dziś poznano się gruntownie na siłach pierwotnych, które nas wyzwolić mogą z odrętwienia, w jakie nas nieszczęścia i przypadki wyższe nad ludzkie obliczenia wprawiły. Naprzód więc myślą jako kagańcem oświetlajmy nasze stosunki, a po myśli jako po dobrze osnutéj osnowie pójdzie wątek, to jest praca materyalna, która błogie wyda owoce. Szczęść Boże naszym wyborom!

Z nad Noteci. — Modły dyecezyi chełmińskiéj i gorące życzenia archidyecezyj naszéj pomyślnym uwieńczone zostały skutkiem. JWX. Prałat Jan Marwicz, ur. 20 Kwietnia 1795 a na kapłana wyświęcony 10. Kwietnia 1830 roku, został 14 b. m. w Pelplinie obranym na biskupa chełmińskiego. *Ad multos annos*! wołamy z pokorą i radością i my od grobów Wojciecha i Chrobrego.

Wiadomości literackie.

Warszawa. — Nr 1szy »Roczników Gospodarstwa Krajowego« wyszedł z druku i zawiera: Rozprawy, Opisy i Rozbiory; mianowicie: Opis statystyczno gospodarski dóbr Karwosieki, w powiecie lipnowskim położonych, przez Franciszka Koperczyńskiego (dok.). Kongres ekonomiczny w Brukselli, przez A. Hr. Z. Projekt kanalizacyi międzymorza Suez, przez Wł. G. Kilka uwag o dzierzawie wieczystéj i długoletniéj, z powodu ogłoszenia w tym przedmiocie artykułów przez p. Augusta Hejlmana, artykułów przez L. G. Rozmaitości i korespondencye: Uroczyste otwarcie szkoły rolniczéj w Dublanach. O żniwiarkach, przez Pawła Kaczyńskiego. Metoda do tuczenia bydła na rzeź na folwarku Cerencester, przy instytucie agronomicznym używana. Wiadomości handlowe, przez H. T.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 26. Stycznia.

Pszenica 50—84 tal.

Żyto $45\frac{1}{2}$—46 tal., na Styczeń 47—$46\frac{3}{4}$ tal., na Styczeń Luty $45\frac{1}{4}$—45 tal., na Luty Marzec 45 tal., na dostawę wiosenną $45\frac{1}{4}$—45 tal.

Jęczmień wielki 36—42 tal., mały 33—38 tal.

Owies 21—25 tal.

Groch 36—48 tal.

Olej rzepiowy $16\frac{3}{4}$ tal., na Styczeń $16\frac{3}{4}$—$\frac{15}{24}$ tal., na Styczeń Luty $16\frac{1}{2}$ tal., na Luty Marzec $16\frac{1}{3}$ tal., na Kwiecień Maj $15\frac{11}{12}$—16 tal.

Okowita bez beczki i z beczką 27 tal., na Styczeń i Styczeń Luty 27 tal., na Luty Marzec $27\frac{1}{6}$ tal., na Marzec Kwiecień $27\frac{1}{2}$ tal., na Kwiecień Maj 28 do $26\frac{5}{6}$ tal., na Maj Czerwiec $28\frac{1}{4}$—$\frac{1}{2}$ tal., na Czerwica Lipiec 29 tal.

Szczecin, 26. Stycznia.

Pszenica na dostawę wiosenną $74\frac{1}{2}$ tal.

Żyto $43\frac{1}{4}$ tal., no Luty $43\frac{1}{2}$ tal. na dostawę wiosenną $45\frac{1}{4}$ tal.

Olej rzepiowy $16\frac{1}{4}$ tal., na Kwiecień Maj 15 tal.

Okowita $13\frac{5}{6}$ proc., na dostawę wiosenną 13 proc., na Maj Czerwiec 13 proc., na Czerwiec Lipiec 13 proc.

Przybyli do Poznania 27. Stycznia.

BAZAR: Łaszczewska z Jeżewa, Karśnicka z Mchów, hr. Mycielski z Chociszewic

hr. Mielżyński z Pawłowic, Drwęski z Starkowca, Lipski z Ludom, Paliszewski z Gębic, Żółtowski z Myszkowa, Waligórski z Rostworowa, Łącki z Posadowa, Drwęski z Starkowca.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Bronikowski z Marszodki, Bojanowski z Chylewa, Ahlhelm i Buchholz z Szczecina, Böhlau z Bremy.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Mroziński z Chwałkowa, Malczewski z Kruchowa, Palm z Otusza, Palm z Jankowic, Loga z Janowcę, Bergmann z Leszna, Sutter z Berlina.

HOTEL DU NORD: hr. Żółtowski z Czacza, Chłapowski z Szołdr, Kalkstein z Stawian, Mierzyński z Witowic, Jaraczewski z Głuchowa, Morawski z Kotowiecka, Szmitkowski z Łęgu, Moraczewski z Chalaw, Tesko z Wierzbna, Kowalski z Orłowa, Skorzewska z Kretkowa, Skorzewska z Kamieńca, Mosse z Grodziska, Biernacki i Zarzycki z Galicyi.

POD CZARNYM ORŁEM: Borkowski z Krumca, Meder z Łopuchowa.

HOTEL BERLINSKI: Gellert z Kolnego Młyna, prob. Rutkowski z Pszczewa.

HOTEL PARYZKI: Wilkoński z Chwalibogowa, Engel z Polskiéjwsi.

POD BIAŁYM ORŁEM: Weinchold z Dąbrówki, Greulich z Jerzyna, Tomaszewski z Mikuszewa.

HOTEL EICHBORNA: Lewy z Międzychodu, Geist z Czarnkowa.

HOTEL KRUGA: Rach z Góry, Müller z Hammer, Galle z Bojanowa, Regel z Cönnern, Bellach z Zbąszynia.

PORTRETY.

Od dnia dzisiejszego wystawionych jest na widok znawców sztuki bezpłatnie przez dni kilka w godzinach południowych od 11éj do 2éj w salonie Hotelu Drezdeńskiego Myliusa kilka portretów olejnych naturalnéj wielkości pędzla portrecisty malarza P. **Fryderyka Keil** z Berlina.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Następnie wymienione osoby:

1) subjekt Maciéj Rzekowski, urodzony dnia 18. Lutego 1803. r.
2) Maciéj Cygański, urodzony resp. ochrzcony w miejscu dnia 19. Lutego 1803. r.
3) Justyna Anastazya Ginter, urodzona dnia 19. Kwietnia 1807. r. w Buku,

które się przed około 20 laty do Warszawy resp. Bukarestu oddaliły i od tego czasu o sobie, ich życiu i miejscu pobytu żadnéj wiadomości nie dały, niemniéj ich jacykolwiek sukcessorowie i spadkobiercy, mianowicie jak się domyśla najbliżsi sukcessorowie Macieja Cygańskiego t. j.:

a. kuśnierz Walenty Cygański,
b. Agata zamężna Kuraszkiewicz, oboje tu ztąd,
c. Katarzyna zamężna za Piotrem Krzezińskim

wzywają się, przed albo też w terminie wyznaczonym w sądowieństwie naszém na dzień 1go Września 1857. z rana o godzinie 11éj przed delegowanym Panem Sędzią powiatowym zum Busch osobiście lub piśmiennie zgłosili, gdyż w razie przeciwnym osoby wyż pod liczbą 1. 2. i 3. wymienione, za umarłe uznane będą.

Grodzisk, dnia 13. Września 1856.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział. I.

Dnia 5. Lutego odbędzie się w **Grodzisku** zebranie towarzystwa agronomicznego, na które się szanownych członków zaprasza. **Dyrekcya.**

Wielka aukcya na meble.

W piątek dnia 30. Stycznia r. b. przed południem od godziny 9. i po południu od godziny 2. sprzedawać będę przez publiczną licytacyę najwięcéj dającemu na gotówkę w domu **Sterna** przy Wilhelmowskiéj ulicy Nr. 1. na dole, obok kasyna,

bardzo piękne i w dobrym stanie utrzymywane meble mahoniowe i brzozowe,

jako to: kanapy, stoły przedkanapowe, do gier, krzesła, szafy do sukien i bielizny, biórka, komody, umywalnie, łóżka na ramach z resorami i materacami z włosia końskiego, pająki, lustra i trumeaux, jako też rozmaite sprzęty domowe, kuchenne i gospodarskie, mianowicie: pościel, bieliznę stołową, szkło, porcelanę i miedziane wyroby.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

☉ **!!! Nieodwołalnie** tylko jeszcze do 1. Lutego r. b. leczy podpisany **odciski**, guzy bolące, wrośnięte paznogcie właściwym sposobem, bez użycia noża i to w kilku minutach bez najmniejszego bólu. Od 10—1. i od 2—5. do mówienia w Hotelu Rzymskim pod Nr. 7.

Ludwik Oelsner, lekarz na nogi.

W borach majętności Kórnickiéj, w miejscu o ½ mili od rzeki Warty odległém, jest od dnia dzisiejszego 1500 sztuk drzewa sosnowego budulcowego do sprzedania. Bliższych szczegółów zasięgnąć można w biórze Prowentu Bninskiego, toż samo u Nadleśniczego p. Bierkowskiego w Bninie.

Szanownych Członków »Bali leśnych« na Bal drugi dnia 1go Lutego zapraszają uprzejmie

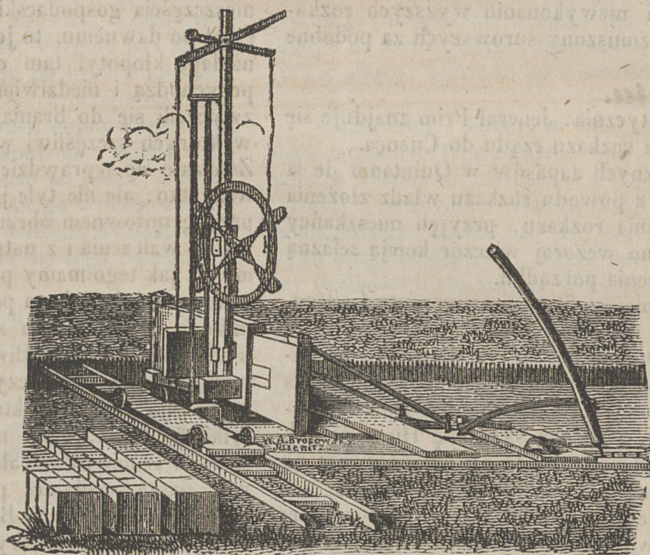
Gospodarze.

WYPRZEDAŻ.

Aby się pozbyć przed nadejściem nowéj pory roku, ubiorów gotowych zimowych z mego składu, które są wszystkie w bardzo dobrym gatunku i dokładnie robione, sprzedaję wszelkie artykuły po znacznie zniżonych cenach.

Jakób Kantorowicz,

ulica Wilhelmowska Nr. 10. na dole, obok komenderującego Jenerała.

Wynalezioną przezemnie

Machinę do kopania torfu

poleca

w Jasenitz pod Szczecinem

patentowana

fabryka machin do kopania torfu

W. A. Brosowskiego.

Machina do kopania torfu sięga 6 do resp 18 stóp głęboko i kosztuje 124 do 160 Tal. Robić nią można w wodzie i sucho, woda nigdy jéj nieprzeszkadza i potrzeba do pomocy 3 ludzi. Wykopuje w 12 godzinach 10 do 12 tysięcy kawałów torfu 4 do 5″ grubych i 12″ długich.

Już przeszło 900 machin z formy obok oznaczonéj wyszło z méj fabryki, co niezawodnie najlepiéj poświadczy o praktycznéj doskonałości onychże.

Ten sam co wyżéj.

Bal Towarzystwa Przemysłowego Ustawami przepisany na cel dobroczynny, odbędzie się na dniu 31. Stycznia r. b. t. j. w przyszłą sobotę o 7. godz. z wieczora w sali Bazarowéj, na który niniejszém zaprasza się. Biletów dostać można u Podskarbiego P. Krysiewicza, Wielkie Garbary Nr. 9.

Dyrekcya.

Od 1. Lutego znajduje się nasz lokal handlowy **przy Wilhelmowskiéj ulicy Nr. 9.** naprzeciwko Myliusa Hotelu Drezdeńskiego.

Bracia Pohl, optycy.

Godne uwagi dla Panów gospodarzy wiejskich i leśnych, dla przyjaciół kwiatów i ogrodów.

Mój tegoroczny spis **nasion jarzynnych, roślin polnych, trawnych, leśnych i kwiatów** oraz **Dodatek roślin** wyszedł właśnie z druku i można takowego na żądanie gratis i franco dostać.

I tego roku starałem się znowu, aby nasiona moje były jak **najlepsze**, a tém samém, abym mógł moich szanownych odbiorców zaopatrzyć w **świeży i rzetelny** towar po cenach umiarkowanych.

Handel nasion

Henryka Mayera, ogrodnika,

Królewska ulica Nr. 15*a*.

Dolnoszląskie najlepsze **węgle kowalskie**
Angielskie dwa razy przesiewane dito
Dolnoszląskie zwyczajne węgle **kamienne**
Angielski Coax
w Poznaniu przy ulicy Szyferskiéj Nr. 13.

A. Krzyżanowski.

Porcelana i szkło, pająki i świeczniki ścienne wypożyczają się tanio w handlu szkła i porcelany

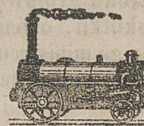
Nathana Charig w Poznaniu.

Dziś dnia 28. Stycznia są u mnie gotowane wieprzowe nogi.

L. Masłowski,

Jezuicka ulica Nr. 8.

W Czwartek dnia 29. Stycznia.

pociągiem **po połudn.**

dowiozę

krowy dojne z **łęgu Noteckiego**

wraz z cielętami do Poznania.

Mieszkam w oberzy **„Zum Eichborn"** przy placu kameralnym.

W. Hamann, handlerz bydła.

Dominium **Ostrowieczko** pod Dolskiem ma do sprzedania 150 kóp tegoroczn\u00e9j trzciny.

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 26. Stycznia 1857	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
dito z roku 1850. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
dito z roku 1852. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
dito z roku 1853. . . .	4	—	$95\frac{1}{2}$
dito z roku 1854. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	85
dito premiów handlu morskiego . .	—	—	—
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	81	—
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{1}{2}$
dito dito	$3\frac{1}{2}$	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	$88\frac{1}{4}$
dito Prus Wschodnich. . .	$3\frac{1}{2}$	—	87
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	—	87
dito W. X. Poznańskiego .	4	—	$98\frac{1}{4}$
dito W. X. Pozn. (nowe) .	$3\frac{1}{2}$	—	$85\frac{1}{4}$
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	—	86
dito Prus zachodnich. . . .	$3\frac{1}{2}$	—	$82\frac{3}{8}$
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	$90\frac{1}{4}$
Louisdory	—	—	110
Akcye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	106

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru najniższy	Stan termometru najwyż.	Stan barometru.	Wiatr.
19. Styczn.	+ 0,3°	+ 1,0°	27″ 10, 0‴	Połud. zach.
20. »	+ 1,0°	+ 2,0°	27″ 9, 5‴	Zachodni
21. »	— 2,0°	+ 0,0°	27″ 7, 2‴	Poł. wsch.
22. »	— 6,9°	— 2,2°	27″ 6, 8‴	Poł. wsch.
23. »	— 1,9°	+ 0,5°	27″ 5, 5‴	Zachodni
24. »	— 6,8°	— 0,2°	27″ 4, 8‴	Półn. zach.
25. »	— 0,0°	+ 1,0°	27″ 5, 2‴	Półn. wsch.